AH 599

2026Z20204

Antwoord van minister Van Weel (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 9 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 400

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat het Openbaar Ministerie (OM) Jan Roos en Dennis Schouten vervolgt wegens beledigende uitlatingen over twee vrouwen in hun programma RoddelPraat?

Antwoord op vraag 1

Ja, daar ben ik bekend mee.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat het OM deze vervolging publiekelijk heeft toegelicht met de stelling dat verbale agressie tegen vrouwen bijdraagt aan een cultuur waarin ernstigere vormen van geweld mogelijk worden? Kunt u de volledige toelichting aan de Kamer verstrekken?

Antwoord op vraag 2

Het OM heeft mij laten weten dat verdachten in hun programma Roddelpraat van 23 september 2026 bekend hebben gemaakt dat zij waren gedagvaard. Naar aanleiding van de uitlatingen van verdachten heeft het Algemeen Dagblad op 25 september jl. vragen gesteld aan het arrondissementsparket Noord-Nederland. In reactie op persvragen is de volgende toelichting aan de pers verstrekt:

> ***Presentatoren Roddelpraat vervolgd vanwege vernederende en seksistische beledigingen***
>
> *Twee presentatoren van het programma Roddelpraat moeten zich op 13 oktober verantwoorden voor de rechtbank in Groningen. Dit vanwege uitlatingen in uitzendingen van 16 en 23 oktober 2024. Het Openbaar Ministerie (OM) in Noord-Nederland is van mening dat in die uitzendingen twee vrouwen publiekelijk op een vernederende en seksistische manier, die getuigt van vrouwenhaat, ernstig zijn beledigd. De vrouwen deden daarvan aangifte. Op basis van deze aangifte stelt het OM vervolging in, omdat het vindt dat deze*

uitlatingen niet alleen buitengewoon kwetsend zijn, maar ook een gevaarlijke voedingsbodem zijn voor geweld tegen vrouwen. Gendergerelateerd geweld tegen vrouwen is een groot maatschappelijk probleem. Verbale agressie richting vrouwen, zeker door publieke figuren, draagt bij aan een cultuur waarin ernstiger vormen van geweld mogelijk worden. De in de ogen van de officier van justitie ongebreidelde scheldpartij van de presentatoren richting de twee vrouwen moet daarom aan een rechter worden voorgelegd.

Vraag 3

Hanteert het OM de zogenoemde 'piramide van geweld', of vergelijkbare modellen waarin beledigingen en seksistische grappen in verband worden gebracht met mishandeling, verkrachting en moord, bij zijn vervolgingsbeleid, interne opleidingen of publieke communicatie? Zo ja, welke modellen betreft dit en kunt u de bijbehorende documenten verstrekken?

Vraag 4

Welke wetenschappelijke onderzoeken onderbouwen het door het OM genoemde verband tussen verbale agressie tegen vrouwen en ernstigere vormen van geweld? In hoeverre tonen deze onderzoeken een oorzakelijk verband aan, en in hoeverre beschrijven zij correlaties, maatschappelijke opvattingen of theoretische veronderstellingen?

Antwoord op vragen 3 en 4

Het OM hanteert bij concrete beslissingen om over te gaan tot strafrechtelijke vervolging geen (wetenschappelijke) modellen. Het OM betrekt wel alle relevante feiten en omstandigheden, waaronder de maatschappelijke context, bij de beoordeling van strafbare feiten, zoals in de antwoorden op de vragen 7, 8 en 9 wordt toegelicht.

Vraag 5

Welk onderscheid maakt het OM tussen een model dat wordt gebruikt voor maatschappelijke bewustwording en een wetenschappelijk gevalideerd model dat geschikt is om concrete beslissingen over strafrechtelijke vervolging te ondersteunen?

Antwoord op vraag 5

Er is geen onderscheid te maken, omdat het OM geen modellen voor maatschappelijke bewustwording gebruikt.

Vraag 6

Hoe voorkomt het OM dat algemene uitspraken over een maatschappelijke cultuur worden vertaald naar verantwoordelijkheid van individuele verdachten voor geweld dat zij niet hebben gepleegd en waartoe zij niet hebben aangezet?

Antwoord op vraag 6

Het OM vertaalt algemene uitspraken over een maatschappelijke cultuur niet naar individuele schuld. Vervolging vindt alleen plaats bij een concreet strafbaar feit dat onder een wettelijke delictsomschrijving valt, met voldoende wettig en overtuigend bewijs. De onafhankelijke rechter toetst uitsluitend aan de wettelijke bestanddelen. Binnen het opportuniteitsbeginsel beoordeelt het OM per zaak of vervolging opportuun is.

Vraag 7

Welke criteria hanteert het OM om beledigende uitlatingen over een vrouw aan te merken als gendergerelateerde agressie? Is daarvoor bepalend dat de beledigde persoon een vrouw is, of moet ook een aantoonbaar verband bestaan tussen de uitlating en haar geslacht?

Vraag 8

Deelt u de opvatting dat de ernst en urgentie van geweld tegen vrouwen op zichzelf geen bewijs vormen voor de stelling dat specifieke beledigende uitlatingen aan dat geweld bijdragen? Hoe wordt dit onderscheid bewaakt in het vervolgingsbeleid en de communicatie daarover?

Vraag 9

Welke betekenis heeft de veronderstelde bijdrage van uitlatingen aan een gewelddadige cultuur voor de beslissing om wegens belediging te vervolgen? Betreft dit een zelfstandig vervolgingsargument, een factor bij de prioritering of uitsluitend een toelichting voor het publiek, en op welke beleidsregels berust deze toepassing?

Antwoord op vragen 7, 8 en 9

Vervolging van belediging rust op de wettelijke bestanddelen van artikel 266 Sr en wordt getoetst door de rechter.

Het OM kent geen aparte categorie voor gendergerelateerde agressie. Bij uitingen richting een individu geldt dat de beoordeling ziet op de concrete

woorden, context en bedoeling, afgewogen tegen de vrijheid van meningsuiting. Dat iemand vrouw is, is op zichzelf niet beslissend. Groepsbelediging (art. 137c Sr) geldt alleen voor de in de wet genoemde gronden. Geslacht, dus vrouwen als groep, valt daar nu niet onder. Er is een wetsvoorstel in voorbereiding om, onder meer, de discriminatiegronden genoemd in art. 137c Sr uit te breiden met geslacht.[1] Sinds 1 juli 2025 is art. 44bis Sr ingevoerd, dat wel van toepassing is op de grond geslacht.

Het OM besluit per zaak of vervolging passend en noodzakelijk is, mede op basis van ernst en aard van de uiting, context, bereik en de belangen van betrokkenen. Een verondersteld maatschappelijk effect kan hooguit een rol spelen bij prioritering of toelichting, maar is geen zelfstandige grondslag voor vervolging en geen bestanddeel van belediging.

Vraag 10

Hoe waarborgt het OM bij dergelijke vervolgingsbeslissingen de vrijheid van meningsuiting, waaronder de ruimte voor satire, overdrijving en uitlatingen die kwetsen, choqueren of verontrusten, en hoe worden de rechten en reputatie van betrokkenen daartegen afgewogen?

Antwoord op vraag 10

Het OM weegt bij elke uitingszaak af of er sprake is van een strafbaar feit, waarbij zij rekening houden met het recht op vrijheid van meningsuiting. Satire, overdrijving en provocatie krijgen ruime bescherming, vooral in publiek debat. Een uiting kan als belediging strafbaar zijn als de concrete woorden, context en bedoeling neerkomen op een opzettelijke krenking van iemands eer of goede naam.

Vraag 11

Hanteert het OM dezelfde vervolgingscriteria bij vergelijkbare beledigingen over het uiterlijk van mannen en vrouwen? Zo nee, welke verschillen bestaan er en wat is daarvoor de objectieve rechtvaardiging?

Antwoord op vraag 11

Ja. Het OM hanteert bij belediging dezelfde wettelijke criteria, ongeacht of de uiting over een man of een vrouw gaat.

---

[1] Wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling en het Wetboek van Strafrecht in verband met de vervanging van de term «hetero- of homoseksuele gerichtheid» door «seksuele gerichtheid» en explicitering in het Wetboek van Strafrecht van de discriminatiegronden genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken | Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vraag 12

Hoe voorkomt het OM dat het in zijn publieke communicatie verdachten van belediging tevens in verband brengt met ernstige geweldsdelicten waarvoor zij niet worden vervolgd? Hoe verhoudt dergelijke communicatie zich tot de onschuldpresumptie en de vereiste terughoudendheid tegenover verdachten?

Antwoord op vraag 12

Het OM volgt hiervoor de Aanwijzing voorlichting opsporing en vervolging.[2] Uitgangspunt blijft dat niet meer informatie wordt verstrekt dan noodzakelijk is voor het verwezenlijken van het belang dat is gediend met openbaarmaking.

Vraag 13

Hoe wordt de inzet van opsporings- en vervolgingscapaciteit voor beledigingszaken afgewogen tegen de inzet voor concrete bedreiging, stalking, mishandeling en seksueel geweld? Welke rol spelen de ernst van het feit, het aantoonbare risico voor slachtoffers en de bekendheid van verdachten daarbij?

Antwoord op vraag 13

De Aanwijzing voor de opsporing,[3] het screenings- en selectiviteitskader,[4] de Aanwijzing discriminatie[5] en de Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen[6] van het OM geven belangrijke richting bij de prioritering. Het OM weegt daarbij onder meer de beschikbare opsporingsgscapaciteit, de kansrijkheid en noodzaak van strafrechtelijk ingrijpen ten opzichte van andere interventies, de individuele belangen van verdachten en slachtoffers en de eventuele geschokte rechtsorde. Het OM dient een balans te vinden tussen het zorgdragen voor een reële en voldoende aanwezige strafrechtelijke handhaving en het gegeven dat niet elk individueel strafbaar feit tot een strafrechtelijke interventie kan leiden.

Vraag 14

Klopt het dat deze zaak aan een meervoudige strafkamer wordt voorgelegd? Zo ja, welke overwegingen rechtvaardigen die keuze en in hoeverre is deze behandeling gebruikelijk bij vergelijkbare beledigingszaken?

---

[2] https://www.om.nl/onderwerpen/b/beleidsregels/aanwijzingen/algemeen/aanwijzing-voorlichting-opsporing-en-vervolging-2020a004
[3] https://wetten.overheid.nl/BWBR0034586/2014-01-01/0
[4] https://www.om.nl/documenten/2022/06/20/screenings--en-selectiviteitskader
[5] https://www.om.nl/onderwerpen/b/beleidsregels/aanwijzingen/specialistisch/aanwijzing-discriminatie-2025a003
[6] https://www.om.nl/onderwerpen/b/beleidsregels/richtlijnen-voor-strafvordering-resultaten/aanwijzing-kader-voor-strafvordering

Antwoord op vraag 14

Het OM heeft mij geïnformeerd dat de zaak inderdaad aan een meervoudige strafkamer wordt voorgelegd. Ik treed niet in de beoordeling daarvan.

Vraag 15

Bent u bereid de Kamer inzicht te geven in de wetenschappelijke en juridische onderbouwing van het gebruik van de ‘piramide van geweld’ of vergelijkbare modellen binnen het OM, en te laten toetsen of daarbij voldoende onderscheid wordt gemaakt tussen maatschappelijke urgentie, empirisch bewijs en individuele strafrechtelijke verantwoordelijkheid?

Antwoord op vraag 15

Zoals hierboven genoemd worden modellen zoals de ‘piramide van geweld’ niet gebruikt als besliscriterium voor vervolging; het opportuniteitsbeginsel en de toepasselijke strafbepalingen zijn leidend. Maatschappelijke urgentie weegt mee bij prioritering, maar niet als bewijs in een individuele zaak. Daarvoor is steeds vereist dat de specifieke uitlating onder een wettelijke delictsomschrijving valt en er voldoende bewijs is.